

Список використаних джерел

1. Інформаційне суспільство в Україні: глобальні виклики та національні можливості: аналіт. доп. / Д.В. Дубов, О.А. Оживан, С.Л. Гнатюк. – К.: НІСД, 2010. – 64 с.
2. Борецько В. Є., Подобайло А. В. Екологічна етика: навч. посіб. / В.Є. Борецько, А.В. Подобайло // Електронний ресурс: Режим доступу: <http://www.eco.com.ua/content/ekologichna-etika-navchalniy-posibnik>

Автором подробно рассматривается понятие «экологическая этика» в контексте развития информационного общества и преодоления глобального экологического кризиса человечества в целом.

Ключевые слова: экологическая этика, информационное общество, глобальный экологический кризис.

The author discussed in detail the concept of "environmental ethics" in the context of the information society and overcome the global environmental crisis humanity.

Keywords: Environmental Ethics, information society, global environmental crisis.

УДК 316.325+004

І.Ю. Мельник, О.О. Кахович

ІНФОРМАЦІЙНІ ПОТРЕБИ СУЧАСНОГО СУСПІЛЬСТВА

Визначаються основні типи інформаційних потреб у сучасному інформаційному суспільстві, вказуються їх характерні риси та основні фактори, що впливають на виникнення інформаційних потреб.

Ключові слова: інформаційне суспільство, інформаційні потреби, спеціальні інформаційні потреби, поточні інформаційні потреби.

Сучасний глобалізований світ перенасичений великою кількістю інформації. Здатність людини знаходити, отримувати, сприймати та використовувати інформацію є однією зі складових її успішної життєдіяльності.

Інформаційне суспільство - це суспільство, в якому діяльність людей здійснюється на основі використання послуг, що надаються за допомогою інформаційних технологій та технологій зв'язку.

До інформаційного належить суспільство в якому [1]:

1. Будь-хто, будь-де й у будь-який час має можливість одержати будь-яку інформацію, необхідну для вирішення особистих і соціально значущих завдань.

2. Сучасна інформаційна технологія виробляється, функціонує і є доступною будь-якому індивіду, групі чи організації.

3. Існують розвинені інфраструктури, що забезпечують створення національних інформаційних ресурсів у обсязі, необхідному для підтримки науково-технологічного й соціально-історичного прогресу.

4. Відбувається процес прискореної автоматизації й роботизації всіх сфер і галузей виробництва та управління.

5. Здійснюються радикальні зміни соціальних структур, наслідком яких є розширення сфери інформаційної діяльності та послуг.

6. Збільшується кількість працівників, які займаються створенням, збиранням, відображенням, реєстрацією, накопиченням, збереженням і поширенням інформації.

Одним із завдань забезпечення інформаційного суспільства є виявлення, вивчення та задоволення інформаційних потреб;

В теорії менеджменту в загальному вигляді потреби визначаються як психологічне або фізіологічне відчуття нестачі у чомусь або у комусь, переконання у тому, що чогось або когось бракує.

Існують два основні підходи до вивчення інформаційних потреб – психологічний та наукознавчий [2, с.58-86.]. Представники першого підходу розглядають потребу в інформації як певний стан свідомості суб'єкта. Тобто інформаційна потреба, в межах даного підходу, розглядається як ставлення суб'єкта до інформації, що відтворена його психікою і свідомістю. Прихильники другого підходу, розглядають її як необхідність використання всіх нагромаджених людством знань для вирішення конкретних завдань.

Інформаційна потреба – це потреба людини в інформації, яка виникає через недостатність знань, причому необхідна людині інформація формулюється в інформаційний запит.

Інформаційні потреби належать до вторинних потреб психологічного походження. Вони характеризуються значною індивідуальністю. У кожної людини є особисті моральні якості, запити та індивідуальні ознаки. Виявляти потреби можливо на основі аналізу поведінки конкретної людини або групи осіб, оскільки потреба є своєрідним мотивом, що спонукає людину до дії.

На думку вітчизняних науковців, інформаційні потреби є потребами у знаннях, які характерні практично для кожного суб'єкта та відображають його індивідуальність, формуючись при цьому у конкретний інформаційний запит. Обидва поняття «інформаційна потреба» та «інформаційний запит» пов'язані між собою, причому поняття інформаційної потреби є первинним, а вторинним є поняття інформаційного запиту, оскільки останній є вираженням інформаційної потреби.

Інформаційні потреби можна віднести до розряду попередніх потреб, оскільки для задоволення усіх інших потреб людина задовольняє, насамперед, потребу в інформації. Реалізація всіх інших потреб людини, зокрема, у праці, освіті, дозвіллі, культурних і наукових благах обов'язково передбачає попереднє задоволення потреби в інформації [3, с. 291–296.].

Інформаційні потреби мають свої характерні риси, а саме:

1. Інформаційні потреби – суто соціальне явище, вони змінюються відповідно до змін людського суспільства. Із розвитком ринкових відносин поява та задоволення інформаційних потреб органічно вплили в дану площину. Інформаційні потреби людей спонукають їх до пошуку інформації в різних джерелах та до купівлі носія цієї інформації. Отже, мова йде про наявність ринкових відносин між виробником та споживачем інформації, кожен з учасників цих відносин отримує задоволення власних потреб, споживач отримує необхідну йому інформацію, виробник отримує фінансову вигоду та особливий продукт – можливість впливати на одержувача інформації.

2. Пертинентне відношення до інформації, яке викликає появу нових потреб. Адже інформаційні потреби викликані нестачею знань, які необхідно поповнити, в ході отримання цих знань в інформаційному циклі породжуються нові інформаційні потреби користувача, тобто виникає, так звана, ланцюгова реакція на інформаційний запит.

3. Цінність інформації може бути відроджена, як по суті, так і для нового користувача. В один момент інформація може повністю втратити цінність для одного користувача, але в той же момент вона може бути знову предметом споживання вже для іншого користувача. Або можливою є також ситуація, в якій перший користувач суттєво розширить своє коло інтересів чи підвищить рівень знань, що дозволить йому виявити в цій інформації нові знання.

4. Інформаційні потреби мають індивідуальний характер, оскільки залежать від самого поля дослідження і від особливостей (знання, вміння, навички, рівень освіти, культури, та інші, як психологічні, так і фізіологічні особливості) людини, яка займається дослідженнями.

Дослідники інформаційної сфери довели, що середовищем виникнення інформаційних потреб є базова діяльність користувача, до основних видів якої належать, зокрема, навчальна, професійна, самоосвітня діяльність та дозвілля.

У зв'язку з цим розрізняють два основних типи інформаційних потреб:

- 1) поточні, які виникають через природну допитливість та цікавість людини;
- 2) спеціальні, що обумовлені необхідністю вирішувати конкретні завдання в професійній, дослідницькій діяльності людини.

Спеціальні інформаційні потреби залежать від особливостей завдань, для вирішення яких необхідна відповідна інформація. Їх поділяють на три основних типи:

- 1) інформаційні потреби вчених;
- 2) інформаційні потреби фахівців;
- 3) інформаційні потреби керівників [4].

На виникнення інформаційних потреб здійснюють вплив наступні фактори:

- 1) вид та сфера суспільної діяльності споживача;
- 2) вік споживача інформації;
- 3) спеціальність або галузь знань і практичної діяльності, в якій працює споживач;
- 4) характер праці або функції, які виконує споживач;
- 5) місце проживання та діяльності споживача;
- 6) психологічні особливості особистості.

Таким чином, задоволення інформаційних потреб забезпечує життєдіяльність людини, оскільки інформаційні потреби є складовою усіх видів потреб людини і кожного виду її діяльності по їх задоволенню.

Список використаних джерел

1. Ліпкан В.А. Інформаційна безпека України в умовах євроінтеграції. / В.А. Ліпкан, Ю.Є. Максименко, В.М. Желіховський. – К.: КНТ, 2006. – 280с.

2. Слободяник М. Наукова бібліотека: Еволюція структури функції. / Слободяник М. – К., – 1995. – С. 58-86.
3. Лебедюк О. Вплив інформаційних потреб користувачів на модель обслуговування в бібліотеці вищого навчального закладу. / О.Лебедюк/ Вісник Львівського ун-ту. Серія книгозн. бібліот. та інф. технол. – 2012. – С. 291–296.
4. Блюменау Л.И. К изучению исходных понятий теории информационных потребностей. – [Электроний ресурс]. – Режим доступа <http://abfarida.narod.ru/blumenay.html>.

Определяются основные типы информационных потребностей в современном информационном обществе, указываются их характерные черты и основные факторы, влияющие на возникновение информационных потребностей.

Ключевые слова: информационное общество, информационные потребности, специальные информационные потребности, текущие информационные потребности.

The basic types of information needs in today's information society, indicated their characteristics and main factors influencing the emergence of information needs.

Keywords: information society, information needs, special information needs, current information needs.

УДК 130.2+004.55:004.9

Ж.З. Денисюк

УНІВЕРСАЛЬНИЙ КОД МЕДІАКУЛЬТУРИ В РЕАЛІЗАЦІЇ СУЧАСНИХ КОМУНІКАТИВНИХ ПРАКТИК

Розкрито основні характеристики медіакультури як універсального соціокультурного середовища, що визначає сучасний рівень розвитку комунікативних практик та реалізацію культуротворчого потенціалу особистості.

Ключові слова: медіакультура, комунікація, інформаційні технології.

Сучасні реалії буття людини значною мірою опосередковуються і визначаються середовищем медіакультури, технічним субстратом якої